UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Sente[n]tia[m] passis & restitutis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

Vt criminalis quæſtio intra certum tempus terminetur. Rub.XLIIII.

LEX II.

a Noverint. [a]Nota ex l.iſta primo,quod finito
1 †tempore inſtantie,adhuc ſupereſt iudicis officium ad condemnandum partem in expenſis.Vide tex.ibi quo ꝛc.vidiſtis in l.properandum.
2 ſ.illo.ſ.de iud.ꝛ j.l.proxi.†Secundo no.quod quando pena que a iure imponitur,non cadit in certam perſonam, poteſt alterari, ꝛ imponi alia.Tex.eſt expreſſus in l.hos accuſare.ſ.omnibus.in fi.ff.de accu.Tertio no.quod quando iudici videbitur,ipſe poteſt partes vrgere,vt cauſas in iudicis notionem deducant, ꝛ ſic po-
3 teſt †dare partibus inuitis dilationem de hoc tetigi ſ.de dila.l.j. Glo.inducit hanc l.ad queſtionem an infamis poſſit iterum infamari,vel excommunicatus iterum excommunicari. De hoc vide in vlt.gl.extra de iud.non recordor in quo c.eſt in c.ita quorundã.

ADDITIO.

a ALEX.¶Nouerint. Et qualis ſit ꝛ quanta inſtantia criminalis,vide Archi.in c.felicis.de pe.in vj.ꝛ gl.iij.q.iij.de iud.Et quid de iudice inquirẽte,vide Bal.in l.properandũ.in prin.ſ.de iud.ꝛ Cy.hic,ꝛ quod no.Bar.in l.q̃rela.ſ.de fal.in ver.iij.no.vide Bar. in l.depupillo.ſ.ſi pluribus.de ope.no.nuncia.

Ad ſenatuſconſult. Turpil. Rub.XLV.

LEX III.

a Quamuis. [a]Remiſſio criminis non infringitur fide non ſeruata.h.d.hec no.l. De hoc dixi in l.ſi vnus.ſ.pactus.ff.de pac.

ADDITIO.

a ALEX.¶Quãuis.Vide quod qui eſt ſolitus facere falſas accuſationes,vltra penam de qua hic,punitur abſciſſiõe lingue. Bal. in l.data opera.ſ.qui accuſ.

LEX

Si femina. No. hic glo.* quis dicatur proſequi ſuam, vel ſuorum iniuriam. ꝛ eſt glo. j.huius.l.quam tene menti perpetuo.De hoc habes text.ff.de accuſation.l.j.

ADDITIO.

* ALEX. ¶Not.glo.Iſtam glo.alleg.Bar.in l.ij.ff.de accu.ꝛ ibi dixi vide plene per Abb.in c.de cetero. de teſtib.vide glo. in l.ij.j. quib.cauſ.colo.lib.xj.vbi appellatione ſuorum veniunt amici.

De calumniatoribus. Rub.XLVI.

LEX I.

Calumnia. Hec eſt not. l. domini,iſtud eſt veruz,quando tractatur de punienda calũnia,per officiuz iudicis. Secus ſi tractetur de ea punienda,per viam accuſationis principaliter propoſite. Ita tenet glo.

De pœnis. Rub.XLVII.

LEX X.

a Seruus. [a]Hec eſt bona l.facit ad queſtionez Damnata eſt ciuitas, quod muri eius deſtruantur. Certe non ſufficit, niſi perpetuo ſtent deſtructi,per l.iſtam. Ita dicunt docto.dixi plene vobis.ff.eo.l.ſine prefinito.Circa quod vide quod no.extra de conſti.c.ex literis.

ADDITIO.

a ALEX.¶Seruus.Adde tex.ꝛ ibi Bar.in l.ſine prefini.ff.e. Ratio huius l.eſt per l.interantum.ſ. vni.ff.de rer.diui.que eſt no.vide Bar.in l.ſi qui adulteri.ſ.de adult.adde que voluit Ang.

LEX XXI.

Nemo. Hec eſt ſing. l.ꝛ ponit vnum caſum, in quo contra abſentes peruenitur ad condemnationem in crimine capitali.

LEX XXII.

Sancimus. No.iſtam l.que facit ad ſtatuta ciuitatis Florentie,que dicunt quod cõſortes de domo teneãtur pro crimine commiſſo ab vno de domo.

LEX XXIII.

Omnes. Tempus quo quis ſtat in carcere,in exilio computatur.h.d.ſecundum vnam lec.Vel aliter. Qui tempus compleuit in exilio,poſtea carcerari non debet.h.d.iſta l.

De bonis proſcrip.vel damna. Rub.XLIX.

LEX I.

a Seruorum. [a]Argumentum quod ſi procurator alicuius damnatur ad mortez, debet differri executio, donec domino reddat rationem. Facit ff.de leg.j.l.ſeruo.leg.ſ.pen.ibi no.per Dy.

ADDITIO.

a ALEX.¶Seruorũ.Adde Bar.in l.fi.de pub.iud.ꝛ in l.ſi ſeru⁹.

LEX III.

Si filius. Hic eſt no.caſus quod peculium caſtrenſe non publicatur.Quid autem de aduentitio an proprietas publicetur,dixi plene in l.ſi finita.ſ.ſi de vect. de dam.infect.

LEX VII.

Si quis intra. Hec lex docet qualiter res in inuentario debeant deſcribi.h.d.quam legem vide ꝛ tene menti.

LEX IX.

a Si quis poſthac. [a]Hec eſt bona lex ꝛ notabilis, ꝛ nota iſtam legem in eo quod dicit corporaliter tradidiſſe docuerit, quod intellige vt dixi in l.aſſiduis.ſ.qui po.in pig.hab.Nota quod mulieribus ꝛ alijs debentibus recipere debet ſolui ſtatim,non ſeruato ordine iudiciario.Dic vt dixi in l.res.ff.de iu.fiſ.Tertio no.quod hec lex habet locum in rebus donatis poſt commiſſum crimen. Gl. tãgit in l.res.ſ.de do.inter vir.ꝛ vxo.Ego pleniſſime dixi in l.poſt contractum.ff.de dona.

ADDITIO.

a ALEX. ¶Si quis.Per hanc legem vide omnino Ang.l.ſi marito.in prin.ff.ſol.mat.ꝛ ibi adde Pau.de Ca.ꝛ vide gl.hic,ꝛ Cy. in prin.

De ſententiam paſsis & reſti. Rub.LI.

LEX I.

Cum ſalutatus. Quando ille, qui eſt damnatus, reſtituitur recuperat bona, [a] ꝛ famam,niſi aliud ſit expreſſum ſpecialiter in reſtitutione:ſed ſi ei eſt cõceſſa indulgentia,ſolum pena remittitur:nam non recuperat bona,niſi aliud ſit expreſſum in indulgentia.h.d.vſque ad fin.niſi quod variantur termini. Materiam harum legum tractabo j.eo.l.fi.

ADDITIO.

a ALEX.¶Recuperat bona.Lim.ta.niſi bona eſſent in aliũ trãſlata,q2 non videtur reſtitutio ad illa.Ita dicit Bart. limitando iſtam legẽ in l.Gallus.ſ.quid ſi tantum.ff.de libe.ꝛ poſth.q̃ intelligit Bar.ibi in prima queſtio.eſſe idem,quod in hac lege ſi ſit reſtitutus per commune.ibi vide poſt Bar.ꝛ ibi dixit Ange.quod nullo modo etiam recuperat fructus perceptos ex bonis,etiã nõ alienatis,vt eſt tex.ſingularis ſecundum Ang.ibi in auth.idem, de Neſtoria.C.de her.ꝛ idem tenuit Bal.in c.domino guerram.in ti.hic finitur lex Cotra.vtrum reſtitutio poſſit expreſſe concedi, quo ad bona alienata vide aliquid p Bal.in l.Gallus.ſ.ꝛ quid ſi tantum de libe.ꝛ poſth.ꝛ Bar.in l.quicunque.C.de fide inſtr.ꝛ iu.ha.fiſ.li.x.per Bal.de pa.Conſt in verſi.pen.cum ſeq.

LEX XIII.

1 ☞ Patre deportato reſtituto,filius quando reincidat in eius poteſtatem.
2 Filio in poteſtate daſ tutor propter malos mores patris.ꝛ nu.3.
4 Reſtitutio tantum reſtituit,inquantum id,aduerſus quod reſtitutio petitur,abſtulit.
5 Teſtamentum filij patre reſtituto,ſed non tamen reuerſo, nõ valet.
6 Teſtamentum filij,qui mortuus eſt antequam reſtituatur pater patre reſtituto,an extinguatur.ꝛ nu.8.
7 Bannitus reſtitutus an recuperet bona alienata.
9 Teſtamentum,filij capti ab hoſtibus,an extinguatur,ſi filius deceſſit antequam pater reuertatur.
10 Facit que retrotrahitur,non requirit duo extrema habilia,in his que fingit per quandam conſequentiam.

In queſtione. Lex noſtra eſt difficilis.primo ponit vnam queſtionem. Secundo ponit aliam , ex cuius determinatione apparet ſolutio prime.Tertio ponit aliam. Quarto ponit aliam queſtionẽ.

Quinto

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Quinto ꝛ vltimo ponit vnam concluſionem vniuerſalem ad pre-
cedentia. Secunda ibi remotis. Tertia ibi, ita tamen. Quarta ibi
quibus. Quinta ibi, ideoque tantum. Breuiter hoc intendit, Vl-
tima voluntas filij facta patre exiſtẽte in deportatione, irritatur
patre reſtituto, quia in eius reincidit poteſtatem. Secus in con-
tractibus inter viuos, ꝛ tutele datio euaneſcit, ſi pater habuerit
bonos mores, alias ſecus, ꝛ quod abſtulit deportatio, hoc reſti-
tuit reſtitutio. h. d. Prima particula legitur tribus modis, pone
caſum ſcd̃m lec. Jo. loquit̃ de teſtamento facto per filiũ, patre exi-
ſtente in deportatione. alias lec. examinabo circa cõtraria ibi fe-
ciſſet. ſubaudi dubitatur an reſtituatur. Reſpõdet ꝙ non, qꝛ rein
cidit in poteſtatẽ, vt patet in q. ſeq. Sequit̃, remotis Vlpiani. Ad
euiden. huius ſecunde partis premitte, quãdo teſtator reincidit
in alterius poteſtatẽ, teſtamentum euaneſcit, vt Inſt. quib. mod.
teſt. infir. §. alio. Hoc p̃miſſo forma caſum ſic. Ad determinationẽ
p̃cedentis queſtionis, eſt neceſſe ꝙ ſciamus, vtrũ patre reſtituto fi
lius reincidat in poteſtatẽ. Ad quod reſpondet Imperator qd̃
ſic remotis opi. Et hoc apparet ſolutio queſtionis propoſite, qd̃
teſtamentum filij irritatur, vide literã. Sequitur ita tamen vt ge
ſta. In hac tertia parte, ſic forma caſum. Vidi ꝙ teſtamentum ir-
ritatur, quid de cõtractibus inter viuos factis a filio, illo medio
tẽpore? Reſpondet Imperator ꝙ illi contractus non irritãtur, ſi
filius erat maior etate, qꝛ pro certo, illo medio tẽpore filius erat
ſui iuris. Nec eſt dicẽdum ꝙ ſtatus eius eſſet in pẽdẽti, illo medio
tempore, ſed ſi filij eſſent minores tũc poſſunt irritari de iure ex
beneficio, quod concedetur minoribus, h. d. vide literam. Sequit̃
quibus, ꝛc. ꝛ iſta quarta pars eſt clara. Sequitur, ideoq; tantu3.
Hic incipit quinta particula, q̃ eſt clara. Ad primã partẽ opp. ꝙ
ibi queſtio, que propoſita eſt de teſtamento, non ſoluitur, quare
male contra primam conſtitutionẽ C. §. quibus. Huius timore le
gitur iſtud principiũ tribus modis. Vno modo, ꝙ hic loquitur
de teſtamento facto per filiũ poſt reuerſionem patris, ꝛ iſta lec. tã
gitur in iij. gl. paruula, ꝛ fuit additio, vnde libri antiqui nõ debẽt
eã habere, ꝛ eſt ſuper ver. remanente. Secundũ iſtam lec. apparet
ſolutio manifeſta, qꝛ teſtamentum factũ ab eo, qui eſt in poteſta-
te alterius non valet, vt l. qui in poteſtate. ff. de teſtam. ꝛ l. pen. ſ.
qui teſt. fac. poſ. Hec lec. nõ placet. Primo qꝛ nõ hꝫ dubiũ. Secũ
do, qꝛ totus text. qui ſequitur, videtur dubitare de his, que fecit
filius illo medio tẽpore, quo pater erat deportatus. Preterea vr̃
contra tex. hic, qui dicit, feciſſet, ꝙ eſt temporis preteriti pluſquã
perfecti, ꝛ tex. ibi dum dicit, redeunte, quod eſt tẽporis preſentis,
ergo innuit, ꝙ cum pater reuertebatur, erat factum teſtamentũ,
ꝛ illa lec. eſt verior. Sed adhuc remanet contrariũ. qꝛ iſta queſtio
non vr̃ ſolui in tex. In hoc ſunt due op. Vna fuit Irner. ꝛ Cy. qui
dixerunt ꝙ reſpondetur ibi ita tamen, vt geſta, ꝛc. Et ſecundum
hoc queſtio ſoluitur. ꝙ patre reſtituto, teſtamentum remanet va-
lidum. Iſta opinio nõ eſt vera, qꝛ teſtatore reuertẽte in patriã po
teſtatẽ teſtamentum extinguitur, vt Inſt. quib. mod. teſta. infir. §.
alio. ꝛ ſ. dixi. Preterea, nõ poteſt dici. quod in ver. ita tamen ſolua
tur hec queſtio. Nã ibi dicitur, geſta per filiũ, ſed verba geſſerũt,
nõ pertinent ad ius teſtandi, vt l. verba contraxerunt, de ver. ſign.
ff. Vnde ſuperuenit op. Jo. Teutonici, qui teſtamentum dixit irri
tum, ꝛ ſic ad queſtionẽ propoſitã tacite reſpondetur per ſolutio-
nem ſecunde queſtionis, dum dicit, ꝙ reincidit in poteſtate, vt ſ.
dixi ponendo caſum ꝛ iſta lec. eſt vera. Ad ſecundam particulam
opp. quod filius nõ reincidat in poteſtatem, vt ſ. eo. l. inſulã Sol.
Ibi fuit cõceſſa indulgẽtia, hic reſtitutio. Sed cõtra hoc opp. de
vlt. parte huius l. ibi ideoque tm̃ ad reſtitutionem indulgentia va
leat Glo. exponit ibi. indulgentia, id eſt, in integrũ reſtitutio. Vel
dic, quod vtrunq; expreſſit ibi Imperator, ſcilicet, indulgeo reſti
1 tuẽdo te in integ. vel indulgeo ꝛ reſtituo. † Et pro huius declara
tione dicas. quãdoq; Imperator concedit ſimpliciter indulgen-
tiã, tũc filius in poteſtatẽ nõ reincidit, vt ſ. eo. l. in inſulam. Quã-
doque concedit indulgentia3 cũ aliquo adiuncto, ꝛ tunc eatenus
vltra indulgentiam extẽditur, quatenus adiunctum importat vt
a ſ. eo. l. pater. Quandoq; Imperator reſtituit, [a] tunc aut concedit
reſtitutionẽ ſimpliciter, ꝛ omnia reſtituta vidẽtur. vt ſ. eo. l. j. Aut
reſtituit cũ limitatione, ꝛ eatenus reſtringit̃ reſtitutio, quaten⁹
importat limitatio, vt ſ. eod. l. iij. Quandoq; imperator concedit
indulgentiã, ꝛ reſtitutionem, tunc omnia videntur reſtituta, vt
l. niſi aliud ſit expreſſum. Venio ad tertiã partem, dicitur hic qd̃
filius erat ſui iuris, ꝛ ſtatus eius nõ erat in pendẽti. contra Inſt.
quib. mo. ius pa. po. ſol. §. ſ3 ſi ab hoſtib⁹. Sol. Dico ꝙ ſtatus fi-
lij non poteſt eſſe in pendenti, reſpectu preſentis ſtatus, qꝛ vel eſt
ſui iuris vel in poteſtate, ſed reſpectu eius ꝙ euenire poteſt, in eſſe
in pendẽti. Nam poteſt eſſe dubium vtrum pater captus ab ho-
ſtibus reuertatur vel non. Vtrũ autem aliud poſſit eſſe, in penden
ti. ꝛ qualiter dic, vt l. vſufructus. ff. de ſtipu ſer. ꝛ l. ſi. commu. pre-
dio. Venio ad quartam particulam. hic dicitur quod filio depor-
tati datur tutor, contra in l. mutuo. §. fi. ff. de tut. Sol. Ibi loquit̃
in filio eius qui erat captus ab hoſtibus cui non põt dare tutor,
b qꝛ ſtatus eius eſt in pendenti [b] reſpectu eius ꝙ euenire põt de iu
re communi, ſcilicet, ſi pater reuertatur ab hoſtibus, vel non, hic
loquitur in filio deportati, cuius ſtatus non dicitur eſſe in pẽdẽti
qꝛ pater eius non põt reuerti niſi ex ſpeciali priuilegio, ꝛ ſpeciali
iure, ſcilicet, priuilegio Principis qꝛ in his que fiũt ex priuilegio
Principis, vel de iure ſpeciali, non debet conſiderari qd̃ euenire
poteſt, vt l. iiij. §. j. ff. de fideic. lib. Ite3 cum non poſſit fieri niſi per
vnum, ſcilicet principẽ, reputatur impoſſibile, vt l. apud Julianũ.
2 §. j. ff. de le. j † Oppo. dicitur hic, ꝙ ſi pater non habet bonos mo
res, remanet tutor datus ei. Cõtra ille, qui eſt in poteſtate, nõ po
teſt habere tutorem vt Inſt. de tut. in prin. ſed iſte filius reincidit
in poteſtatem, ergo ꝛc. Sol. Hic eſt caſus ſingulariſſimus. in quo
c filius in poteſtate [c] habet tutorẽ, nec credo quod ſit alibi, ꝛ hoc eſt
propter duo. Primo, qꝛ tutor fuit ſibi datus tẽpore, quo potuit
ſibi tutor dari. Itẽ qꝛ pater non habet bonos mores, ꝛ diſſipat
bona filij. Sed ſi primum tm̃ interuenerit, tutele datio euaneſcit,
vt hic dicitur, ſecus ſi ſecundum tantum, quia pater bona fi-
d lij dilapidaret, [d] ſi quidẽ dilapidatio eſt talis que non impedit
quin filius poſſit recuperare cum erit a patria poteſtate liberat⁹,
puta, qꝛ vendidit poſſeſſiones ſuas, quas poſtea filius poterit ve
dicare, tũc propter hoc patri adminiſtratio nõ interdicit̃, vt l. j. ſ.
de bo. ma. ſed ſi dilapidatio eſſet talis, cõtra quã filio nõ poſſet eſ
ſe cõſultũ, vt ſi in bonis filij eſſet pecunia, quã cõſumit, vel patere
tur domos ꝛ predia filij deſtrui, vel vendi, vel annulari, tũc aufert̃
ei adminiſtratio, ꝛ daret̃ curator bonis filij, ſi eſſet filius minor,
arg. huius l. ꝛ l. Imperator. ff. ad Treb. ꝛ l. ſi cum dotẽ. §. eo autẽ
tẽpore. ff. ſolu. matr. Facit ſ. de bo. que liber. l. fi. §. ſi autem patre.
3 † Ex hoc tetigi quandam queſtionem, quam poſui in repetitione
l. ſi conſtante. in princip. ff. ſolu. matr. cum queritur an mortua vxo
re ſi pater incipit male vti ſubſtantia ſui filij, habeat remedium l.
vbi adhuc, ꝛ l. ſi conſtante. Dic vt ibi. Per hunc etiã no. tex. dico
in materia pupillaris ſubſtitutionis, quod ſi pater nõ habet bo
nos mores, ſed eſt improbate vite nõ põt filio pupillariter ſubſti
tuere. Si enim ei denegatur pupillaris adminiſtratio in vita, que
eſt minor, multo magis denegabitur ſibi ne ei faciat teſtamentu3
in morte. Dic vt ibi dixi in l. ij. de vulg. ꝛ pupil. Venio ad vltimam
4 partẽ ex qua nota ꝙ † ſemper reſtitutio tantum reſtituit, quantũ
id, aduerſus ꝙ reſtitutio petitur, abſtulit. Facit ad hoc. ff. de proc.
l. qui proprio. §. itẽ queritur. ꝛ quod ibi no. Non habetis hic aliã
circa contraria. Venio ad queſtiones, quero quid ſi filius fecit te
ſtamentũ, poſtquã pater eſt reuerſus. Reſpõdeo non valet ab ip
5 ſo initio, vt ſ. dixi. † Quero, quid ſi filius fecit teſtamẽtũ poſtquã
pater eſt reſtitutus, antequam tamen reuertatur. Reſpondeo, ꝙ
non valet, qꝛ ſtatim ipſo patre reſtituto recuperat ciuitatem, ꝛ fi
lius reincidit in ſuam poteſtatem. Sicut enim ſententia deporta
tionis ſecum trahit executionẽ in adimẽdo, vt l. quidam. ff. de pe.
ita reſtitutio trahit ſecum executionẽ in reſtituẽdo, vt ſ. eo. l. iij. in
fi. Et puto ꝙ ille, qui ſic reſtituitur, ſtatim etiã antequam ad eius
notitiã perueniat, ſit reſtitut⁹, ſicut dicimus in libertate data per
6 teſtatorẽ, vt l. eius qui in prouincia. §. fi. ff. ſi cer. pet. † Quero quid
☞ ſi filius, qui fecit teſtamentũ, moriatur antequam pater reſtitua-
tur, deinde pater reſtituitur, an teſtamentum extinguatur Glo.
dicit quod non extinguitur, niſi in aduentitijs quo ad vſumfru-
ctũ, vide gl. iiij. in fi. ꝛ etiam gl. aliam magnã que incipit quod de
teſtamento. Ex eo, ꝙ glo. dicit preterquam in vſufructu, videtur
velle ꝙ talis filij teſtamẽtum in profectitijs nullo modo valeat, qꝛ
in eis eſt eadem ratio, que in vſufructu aduentitiorum. Contra-
rium gl. huius videtur velle alia gl. in l. Gallus. in §. ꝛ quid ſi tan
e tum. in fi. gl. mag. ff. de liber. ꝛ poſth. Pro declaratione [e] huius gl.
ꝛ queſtionis habemus videre quod dictum eſt in hac l. ꝛ ſ. in plu
7 ribus legibus. ſcilicet, † quod deportatus reſtitutus recuperat
bona, an hoc ſit verũ in bonis que ſunt alienata. Iſta queſtio eſt
multum vtilis, ꝛ quotidiana, propter exbannitos, qui toto die, re-
ſtituuntur, an recuperẽt bona alienata. Certe caſus vr̃ quod non,
qꝛ ille qui emit a fiſco nullo modo poteſt inquietari, vt l. bene a ze
none. ſ. de quadri. preſcript. Et idem videtur ĩ ciuitate alienante.
Nam conſtat ꝙ ciuitas interim dum ille erat exbannitus, legiti-
me poſſidebat bona, ꝛ legitime vendidit, ꝛ habebatur interim tã
quam heres, vt l. tutoris. ſ. ad leg. Jul. de vi. Sed ille, qui emit ab
herede, vel ſaltẽ a bone fid. poſſeſſore, non põt inquietari, vt l. ſed ꝛ
ſi l. §. itẽ ſi res diſtraxit. de peti. her. ergo ꝛc. Iſtud verum puto,
quod bona non poſſit recuperare a poſſeſſoribus, ſed debet recu-
perare a fiſco quatenus eſt locupletior effectus, ſicut dicim⁹ in bo
nefidei poſſeſſore hereditatis, vt in d. §. itẽ ſi res diſtraxit Bona
vero, que in eadẽ cauſa remanẽt nõ alienata, iſta recuperat per re
8 ſtitutionem, vt hac l. in fi. ꝛ ſ. eo. l. j. † Hoc premiſſo ad queſtionem
propoſitam, dico ꝙ in bonis caſtrẽſibus vel quaſi, ſine dubio nõ
irritatur teſtamentum filij, qꝛ etiam ſi viueret in poteſtate poſſet
teſtari. In aduentitijs vero, que ipſi filio obuenerunt poſt patris

deportationem ſimiliter non irritatur teſtamentum, quia per de-
portationem pater illa aduentitia non perdidit, ſed non acquiſi-
uit, ⁊ aduerſus non acquiſita reſtitutio non porrigitur. Ita põt
intelligi gl. in d. l. Gallus. §. ⁊ quid ſi tantum. in fine gloſſe, maxi-
me cũ reſtitutio nõ fingatur retro, vt j. dicam. Si vero ſunt aduẽ-
titia, que erãt queſita ante deportationẽ, vel profectitia, tũc ſi qui
dem per teſtamentum ſunt tranſlata in alium iure hereditario, ⁊
pater reuerſus recuperat, qꝛ illa nõ videntur alienata, ſed videtur
remanere in eadẽ cauſa, in qua primo erant cum heres ille ſucce-
dat in locũ primi. Si vero erant alienata alio titulo, tunc puto ꝙ
iſte reuerſus non poſſit recuperare, per ea que dicta ſunt ſupra
qꝛ reſtitutio, ad bona alienata non porrigitur. Ita intelligo hãc
materiam. Jac. de Are. vero dicit indiſtincte, quod iſta lex nullo
modo habeat locũ in profectitijs qꝛ in eis nullo modo valeret cõ
tractus, nec vltima voluntas, ſed tota loquitur in aduentitijs, ꝙ
patet ex eo ꝙ dicit j. de gubernatione aduentitiorum, ⁊ de admi-
niſtratione patris. Allegat in argum. l. ſi is. §. fi. ff. de iure dotiuz.
quod non placet, arg. eoruz que ſupra dixi de herede ⁊ bone fidei
9 poſſeſſore hereditatis. Non ob. d. l. ſi is. ſi bene inſpicias † Quero
quid de filio capto ab hoſtibus, ſi teſtamentum fecit, ⁊ deceſſit an
tequã pater reuertatur, an teſtamentum patre reuerſo rumpat.
Gl. dicit quod ſic. Naz patre reuerſo fingitur ſemper fuiſſe in po
teſtate. Secus in patre reſtituto, qꝛ non fingitur retro ſemper fi-
lius fuiſſe in poteſtate, ſed reincidit in poteſtatẽ patris, reſtitutio
ne conceſſa. Ita tenet gl. in d. l. Gallus. §. ⁊ quid ſi tantũ. Petrus
contra, nam fictio poſtliminij ⁊ alie fictiones ſimiles que retro-
trahuntur, requirũt duo extrema habilia, quorũ ſi quod deficit,
ceſſat fictio. Exemplũ ſi ſeruꝰ moritur hereditate iacẽte, ⁊ poſtea
hereditas adeatur, non poteſt fingi ſeruum fuiſſe legatarij a die
mortis, qꝛ non eſt, vt l. huic ſcripture. ff. ad leg. Aquil. Facit pro
Pet. l. cum quis. §. fi. ff. de ver. obli. ⁊ l. quoties. de noua. Unde cũ
filius hic ſit mortuus, non poteſt fingi quod retro fuerit in pote-
ſtate. Et multi tenent iſtud dictum Pet. ⁊ habent ipſum pro no-
tabili multum. Ego dico quod eſt falſum in caſu queſtionis pro-
poſite. Primo, per tex. in l. pe. ff. de ſuis ⁊ legit. Secundo, per ratio
* nem, ⁊ hoc pono in l. ſi is qui pro emptore. *de vſuc. Nam dictum
10 Pet. † eſt veruz, in his, in quibus fictio principaliter fingit, vt pa
trem reuerſum ſemper fuiſſe in ciuitate. Naz ſi pater eſſet mortuꝰ
iſta fictio non poſſet habere locum. Sed in his, que fictio fingit
per quandam conſequentiam, illa regula, que requirit duo ex-
trema habilia, nõ eſt vera. Exemplũ, fictio poſtliminij fingit prin-
cipaliter reuerſum ſemper fuiſſe in ciuitate, vt l. retro. ⁊ l. poſtlimi
nij. ff. de capti. Ad hoc incidẽter, ⁊ conſequẽter venit quod filius
ſemper fingatur fuiſſe ſuus, ⁊ ſimilia vt l. cum due. ff. de cap. Sed
in his que acceſſorie fingũtur, nõ requiruntur habilia, ſed ſufficit
ꝙ ſint extrema habilia in principali. Caſus eſt no. in l. j. ff. de ca. ⁊
11 ſic eſt vera opinio gl. noſtre. Circa hãc legẽ reſtat † querere vnum,
Ciuitas ſtatuit ꝙ banniti rebanniantur, an iſtud rebannire, ha-
beat vim indulgentie, an vim reſtitutionis Cy. tangit, ⁊ dicit for-
te habet vim reſtitutionis. domi. Jac. diſputauit iſtam queſtionẽ
⁊ determinauit, quod haberet vim reſtitutionis propter duas ra
tiones, prima quando vnum eſt preparatorium alterius, diſpoſi-
tio, que fit ſuper preparatorio porrigitur ad id, cuiꝰ eſt prepara
torium, vt l. claubus. ff. de contrah. empt. l. j. ã. de dona. Facit de
his, que in teſt. delen. l. cancellauerat. ſed cãcellatio bãni, ſeu rebã
nitio eſt preparatorium ad reſtitutionem, ergo ⁊c. Ad hoc etiam
facit, quia beneficia ſunt latiſſime interpretanda, vt l. fi. ff. de cõſt.
f prin. Breuiter dico[f] quod de hoc eſt caſus, quod verba dubia de
bent intelligi, ꝙ ſonent reſtitutionem magis, quam indulgentiaz,
vt l. j. §. pe. ff. de queſtio. vbi iſta verba principis, potes itaque de
creti gratiam facere, ⁊c. intelliguntur, hoc eſt reſtituas, nec habẽ
tur pro indulgentia ſimplici. Idem ergo cum factum eſt ſtatutũ,
g vt banniti rebanniantur, quia iſtud rebanniri, [g]habetur pro re-
12 ſtitutione. Iuxta hoc inſurgit dubium, † cum per reſtitutionem
h reſtituatur fama, vt hac l. ⁊ ã. eo. l. j. vtrum per ſtatuta ciuitatis [h]
poſſit fama reſtitui. Text. videtur quod non. in l. j. §. penul. ff. de
poſth. vbi Imperator, ⁊ Senatꝰ reſtituit famã. Breuiter, ſi infa
mia eſſet irrogata de iure cõmuni, fateor ꝙ ſtatutũ nõ poſſit reſti
tuere. vt d. §. penult. Sed ſi infamia eſſet irrogata ex forma ſtatu-
ti, vel ex proceſſu habito ſecundum formam ſtatuti, non de iure
communi, tunc puto quod per ſtatuta poſſit fama reſtitui. Quaz
enim poteſtatem habet Princeps in his, que ſunt de iure com-
muni, eandem videtur habere populus in his, que ſunt ex for-
ma ſtatuti. vt l. omnes populi. ff. de iuſtit. ⁊ iur. ⁊ l. nihil. tam. ff. de
reg. iur. ⁊ ff. de ſol. l. prout quiſque, ⁊c.

ADDITIONES.

¶ Pro concordia. Aduerte dubitatũ fuit per aliquos, an p ſta-
tutum factum per illos, qui recognoſcũt ſuperiorẽ, poſſit infamia
irrogari, vel etiam remitti, ⁊ Bar. allegatur per aliquos quod nõ
in l. infamem. in fi. ff. de pub. iud. ſed contra quod ſic, allegatur per
Bar. in l. j. §. de qua re. ff. de poſtu. ⁊ in hac l. fi. Tu dic, debet intel
ligi Bar. in d. l. infamem. ſecundum diſtin. quam fecit in hac l. fi. ⁊
in d. §. de qua re. ſ. quod non poſſit quando infamia inducitur per
ius commune, ⁊ ſic vbi non poteſt diſponere, ſecus ſi inducatur p
aliud ſtatutum, vbi poteſt diſponere. Ita intelligatur in d. §. de
qua re. ⁊ in hac l. fin. ⁊ videtur quaſi eodem ore loqui.

a ALEX. ¶ Quandoque Imperator reſtituit. Nota differentiaz
inter indulgentiam, ⁊ reſtitutionem. Et adde quod aliud eſt, quẽ
principẽ liberari a pena, ſeu indulgere ei penã. ⁊ aliud ipſuz reſti
tuere, qꝛ primo caſu nõ recuperat bona. ſecũdo ſic, vt hic, ⁊ de ge
nerali abſolutione. l. pe. ⁊ fi. iuncta. l. j. ⁊ ij. eo. Et idez tenet do. Io.
in l. ſi marito. in prin. ff. ſol. mat. ⁊ vide omnino Bar. in l. j. §. ſi quis
vlt. ff. de queſ. ⁊ quod ibi dixi. Quid ſi notarius fuit depoſitus ab
officio. vide Bal. in l. nihil. de manumiſſi. Et nota differentiam in
ter indulgentiam, ⁊ reſtitutionem, vide Bal. ⁊ Imo. in l. liber ho-
mo. §. ſi heres. de her. inſti.

b ALEX. ¶ Eſt in pendenti. Non inſpicitur illud, quod euenire
poteſt de iure ſpeciali, vide Bar. in d. l. iij. in prin.

c ALEX. ¶ Filius in poteſtate. Et ſimiliter non poteſt habere cu
ratorem. l. mater filio. de condi. ⁊ demon. quod eſt verum proprie
ſed reſpectu rerum quandoque ſic, ſi illud non queratur patri. l.
fi. §. ſin autem patre. ã. de bonis que liber. allegat ⁊ not. Joannes
in d. l. mater. vtrum autem iſtis caſibus teneatur reddere rationẽ
vide Bar. in l. ſi ſuperſtite. ã. de dolo. ⁊ i l. filie. fami. erci. Quid de
filio emancipato. Dic vt in caſu l. filius de inoff. teſta. ibi non erat
tutor ſecundum Bal. item limita per Bald. in auth. inceſtas. ſu-
pra de inceſt. nup. ⁊ quod dixi hic poſt Bal.

d ALEX. ¶ Dilapidaret. Pater diſſipator non eſt legitimus ad
miniſtrator, vide Bar. in l. iij. §. quod ſi in patris. ff. ſol. matr. ⁊ in
l. Imperator. ff. ad Treb. late per Imo. poſt Bar. in l. ſi conſtante
in prin. in iij. q. prin. ſol. ma. ⁊ ibi dixi poſt Bar. ⁊ adde Bar. in l. cũ
oportet. §. non autem. ã. de bo. que lib. Idem ſi pater non expen-
dit, vbi opus eſt ſecundum Bald. hic, ad fi. Quid ſi diſſipat bona
propria, vide ſingu. Bar. in l. ij. ã. ſi quid in frau. patr. Et probat
iſte tex. quod luxurioſo ⁊ diſſipatori interdicitur bonis, ſicut pro
digo. Ita dicit Bal. in ea l. in fi. ã. de cond. ob turp. cau. Bene fa-
cit l. mulieri. in prin. ff. de cur. fur. dan.

☞ ¶ Pro concordia. Aduerte, reſtitutio etiam abſenti, ⁊ ignorãti,
tribuit ius incontinenti, facta ipſa reſtitutione, ſecundũ Bar. hic
in ver. quero quid ſi filius, ⁊c. Sed do. Alex. in l. qui abſenti. ff. de
acq. poſſ. allegat Bar. ſibi contradicere in l. fin. ff. de conſt. prin. ⁊
non ſoluit. Tu dic quod quãdo fit reſtitutio ex mera liberalitate
Principis, alio non concurrente ⁊ procedat ſecũda opi. ⁊ ſuadet
natura illius tit. de conſt. prin. ⁊ ita dicatur quedam indulgentia
Aut aliquid concurrit, puta qꝛ forte Princeps reſtituit, quia vi
debat precedentem ſententiam iniuſtam, ⁊ voluit ex tũc ſibi queri
ius, ⁊ ita procedat prima opin. ã. relata. Et iſta vocatur proprie
reſtitutio. Uel etiam poſſet fieri differentia ad inſtantiam partis
⁊ pcedat prima opi. An vero ex motu proprio, ⁊ procedat ſecun-
da arg. no. in c. ſi motu proprio. de preben. lib. vj.

e ALEX. ¶ Pro declaratiõe. Utrũ bãnitus reſtitutꝰ, recuperet
bõa alienata per fiſcũ. Et adde ꝙ no. in l. Gallus. §. ⁊ quid ſi tñ. ⁊
ſequitur addit. Jo. And. in l. ſi marito. in prin. ff. ſol. mat. Et vide
Bar. in d. §. ⁊ quid ſi tantuz. ⁊ quod ibi Bal. ⁊ Imo. in fi. ⁊ Bar.
in l. j. §. ſi quis vltro. ff. de queſ. ⁊ vide quod ibi dixi. per Cano. in c.
quamuis. de reſcr. in vj. vbi bonus tex. ⁊ gl. per Bar. hic per Jac.
de Belui. in ſua diſp. quã ponit hic poſt l. fallaciter. de aboli. per
Bal. in l. ſed ſi hac. §. ſed ſi per penam. ff. de in ius vocan. ⁊ in l. lata
ã. de app. Sed quid ſi damnatus in exiliũ, ſi ex gratia reuerſus ſit
vtrum poterit conueniri a creditoribus, ⁊ clarum eſt quod ali-
quo deportato, ⁊ bonis publicatis, liberatur ab obligatione l. ſi
debitori. ⁊ l. vbicunque. ⁊ ibi no. ff. de fideiu. ⁊ no. in l. j. C. de fideic.
⁊ in l. ſi marito. determinauit, ꝙ ſicut nudus exulauit, ita nudus
reuertatur, p l. tutelas. §. ſi libertate. ff. de capit. dimi. Unde ſequit
ꝙ non eſt cõueniendus a creditoribus, ⁊ eſt liberatus, ⁊ ſic loquit
tur, qꝛ omnia bona ſunt publicata. Quod verũ erit, niſi reſtituat
ad bona, quia tunc non erit liberatus, per l. j. ⁊ ij. ã. eo. Et hãc no.
⁊ addit. quod Bar. in l. quecunque. de fide inſtru. ⁊ iur. haſt. fiſc.
x. Et concludit quod reſtitutio banniti non poteſt trahi ad bo-
na alienata, ſi fiat reſtitutio ob priuatam vtilitatem, ſecus ſi ob pu
blicam. l. item ſi verberatũ. de rei ven. ⁊ l. Lucius. de euic. in §. de
nique. ff. de iniu. ⁊ c. que in eccleſiarũ. de cõſti. Facit gl. que in c. vlt.
⁊ iſte. in l. fallaciter. de aboli. Et ita reperio conſultũ per collegiũ
Floren. ⁊ incipit. q. talis eſt, an ciuitas poſſit reſtituere bannituz,
⁊c. Et an bannitus poſſit recuperare bona, in quibus habet ſolã
detentionẽ. Et quid ſi bãnitus ante bannũ poſſidebat bona mea,
que poſt bannum acquiſiui, an ipſe rebãnitus recuperet. vide gl.
⁊ Bal. in l. pe. ã. de repu. Quid ſi patre exiſtẽte bãnito, vel depor-
tato, filius interim acquiſiuit aduentitia, ⁊ poſtea pater reſtituꝰ
eſt, an

eſt, an habeat vſumfructũ in aduentitijs. Bald. in auth. excipit. C. de bo. que liber. dicit, quod pro hoc no. per Gul. in verſ. quero quid de filio. ſi filius captus ab hoſtibus fecit teſtamentum, ⁊ decedat ante patrem reuerſum, an ipſo reueniente rumpatur teſtamentum. adde Bar. in d. l. ſi is qui pro emptore. in ver. ſecundus caſus. ⁊ Bal. idem tenet hic.

* CLAVD. DE SEISS. ¶ L. ſi is qui pro emptore. Et ibi dictum eſt.

f ALEX. ¶ Breuiter dico contrarium videtur tenere Bal. in l. ſi ademptis. ꝟ. eo. Et adde quod Bal. in l. pe. ꝟ. de cap. videtur tenere idem quod Bar. hic per illum tex.

g ALEX. ¶ Iſtud rebanniri. Vide Bal. in l. non ſolum. §. fi. ff. de proc. ⁊ Bar. in l. j. §. ſi quis vltro. de queſtio. ⁊ Bal. hic, ad finem Et hic adde Bald. in l. ſi qua pena. ad fin. de his, qui ſunt ſui vel alie. iur.

h ALEX. ¶ Statuta ciuitatis. Utrum per ſtatuta ciuitatis poſſit fama reſtitui, adde Bar. in d. l. j. §. pe. ⁊ l. infamem. ⁊ quod ibi dixi. ff. de pub. iud. ⁊ vide quod no. bal. in l. generalis. ꝟ. eo.

BARTOLVS

Ad Decimum Lib. Cod.

Animus gaudens Etatem floridã facit: Spiritus triſtis exiccat oſſa. Prouer. xvij. Cum igitur diu fuerim graui corporis infirmitate grauatus, ⁊ propter hoc a conſueto gaudio ſpeculationis doctrine ceſſauerim, cognoui quod in me vires corporis non poterant reſtaurari, niſi aliqualiter efficeretur animus meus gaudens. Hoc autem conſideraui facile eſſe poſſe, ſi auditoribus meis, quibus propter infirmitatem ſeruire non valui, aliquid vtilitatis afferre poſſem, legendo id, quod eis eſſet acceptum, mihique ⁊ eis nouum, ⁊ per conſequens delectabile. Ideoque tres libros Codicis legere deſtinaui, vbi multa ſunt incognita, ⁊ per antiquos Doctores neglecta, ſecundum vſum tamẽ frequentia. Hanc igitur lecturam quilibet videns, ſi in aliquo non bene dictum reperiet, humiliter corrigat, in his que bene dicta ſunt, mecum Deo gratias agat.

In nomine Domini Jeſu chriſti, Amen. Quia vbi Chriſtus non eſt fundamentum, ibi nullius
a bonĩ operis ſupereſt edificium.[a] j. q. j. cum Paulus dicat, vt ibidem patet, ⁊ j. ad Cor. iij. Fundamentum aliud nemo poteſt ponere, preter id quod poſitum eſt, quod eſt Chriſtus. Ideo in principio trium librorum, ⁊ lecture, eius auxilium inuoco, ſub cuius ditione omnia ſunt poſita, que ſub aſcendente, ⁊ deſcendente ſole, ſunt conſtituta, vt in auth. vt omnes obed. iud prouin. col. v. circa principium. ver. hec conſiderantes. hoc premiſſo venio ad Rub.

ADDITIO.

a ¶ Edificium. Et adde quod in omni opere principiũ, melius medium, ⁊ optimum finem, vt in auth. quomodo opor. epiſc. in prin. ⁊ Bar. in prima conſt. Digeſto. in prin.

De iure fiſci. Rubr. I.

1 ☞ Ius publicum dicitur quod omnibus patet, ⁊ quod ad publicam burſam pertinet.
3 Reſpublica, ⁊ fiſcus, an ſint idem. ⁊ nu. 7. 9. ⁊ 10.
14 Reipublice nomine continentur omnia que ad iuriſdictiones, ⁊ honores imperij pertinent.
15 Reſpublica habet duo patrimonia.

¶ Gl. rubricam ad precedentia duobus modis continuat. Primo, quia occaſione criminum, de quibus dictum eſt ſupra precedẽti libro augetur fiſcus, ideo poſuit hic rubricam. de iure fiſci. Sed con-
tra hanc continuationẽ opp. primo, nam propter delictum minui-
tur fiſcus l. ſi quis ingenuam. §. in ciuilibus. ff. de cap. ⁊ poſtli. reuer.
1 † Sol. Reſpublica in vniuerſo propter diſſenſiões ⁊ crimina diminuitur, burſa autem cõmunis, que eſt idem quod fiſcus augetur, vt infra dicam. Secundo continuatur ſic, Dictum eſt ſupra de iure publico circa crimina, nũc de iure publico circa bona fiſco querẽ-
2 renda, ſed eſt differentia, vt in gl. vult dicere, † quia in precedenti libro ius publicum aſſumitur, ſcilicet ꝙ communiter omnibus patet, quia omnes poſſunt de publico crimine accuſare, ſed hic accipitur publicũ ꝙ ad publicã burſam ptinet. Azo in ſumma iſtius tit. continuat alio modo. Dictum eſt ſ. in precedentibus de iure priuatorum, nunc videndũ eſt de iure fiſci. Circa rub. iſtam que-
3 dam ſunt querenda. † Primo quero, quid ſit fiſcus. Pro cuius declaratiõe primo videndum eſt an Reſpublica ⁊ fiſcus ſint idẽ. Et videtur quod ſic. Primo, quia fiſcus ſuccedit loco Reipublice Romanorũ, vt hic dicit gl. ⁊ ſic videtur idem fiſcus ⁊ Reſpublica, ⁊ vide hic gl. que incipit, occaſione. Pro hoc videtur tex. in l. inter publica. §. j. ff. de ver. ſig. gl. expreſſius. ff. de bo. poſſ. l. non eſt ambigendum. in prin. Preterea procurator fiſci, ⁊ procurator Reipublice videntur idem l. ij. ſ. de mo. mul. facit ff. de offici. aſſeſ. l. fi.
a vbi de hoc. In cõtrarium, ꝙ Reſpublica ⁊ fiſcus non ſunt idem,[a]
b videtur tex. ff. qui po. in pig. ha. l. ſi pignus,[b] de edil. edi. in l. j. §. illud de bo. poſ. l. non eſt ambigendum. de manu. l. iiij. §. nihil. ⁊ ff. de iur. fiſ. non intelligitur. §. ſi in locis. ff. de leg. l. ſciendum. in princi.
c Inſt. de re. diui. §. theſauros. circa fi.[c] † Solu. dicendum eſt quod
r Reſpublica[d] poteſt accipi quatuor modis. Primo, pro toto vniuer-
d ſali Imperio. Secundo, pro Republica Romanorũ. Tertio, pro Republica cuiuſlibet ciuitatis. Quarto, pro Repub. cuiuſlibet
e municipij, vt no. in auth. de he. ⁊ fal. in prin. coll. j.[e] primo modo accipimus Rempub. pro toto vniuerſali imperio, ⁊ tunc verũ eſt ꝙ fiſcus ⁊ Reſpub. ſunt idem, ſicut ſpecies eſt idẽ cum ſuo genere. per l. ſi quid earum. §. interremptũ. ff. de leg. iij. nã poſito fiſco, ponitur ⁊ Reſpub. non ecõtra, ſicut poſito homine ponitur animal non econtra. Ita debet intelligi hec gl. ⁊ gl. in d. l. non eſt ambigẽ-
7 dum, ⁊ l. inter publica. §. j. cum ſimi. ⁊ per hoc patet † quod procedit libellus ſi quis ageret nomine vniuerſali Reip. ſicut ſi ageret nomine fiſc. l. ij. in prin. ff. eo. vbi dicitur agi nomine. Reipub. ⁊ l. fiſcus. la ij. in prin. in gl. j. eo. tit. ⁊ l. ſi ſeruus plurium. §. ij. in gl. ſuper
8 ver. vt ei. de leg. j. † Si vero accipimus Rempubli. ſecundo modo ſcilicet, pro Repub. Romanorum, ⁊ tunc hoc poteſt conſiderari inquãtum Reſpub. Romanorũ, prout erat ab initio quando regimen vniuerſale erat apud illam Rempub. tunc idem quod ſ. proxi. di-
9 xi. † Si vero intelligimus pro Repub. Romanorũ, hoc eſt pro iuribus cõpetentibus illi ciuitati Romane, prout eſt diſtincta ab Imperio Romano vniuerſali, vt in iuriſdictiõe quam habebat intra cẽteſimũ lapidẽ, vt l. j. §. cum vrbem. ff. de offi. prefec. vrb. ⁊ in alijs iuribus que intra territorium ſuum habet, tunc Reſpu. Ro-
10 manorum, ⁊ fiſcus non ſunt idem, vt d. l. ſciendũ. ff. de leg. † Si vero accipimus tertio ⁊ quarto modo, ſed pro Republica alterius ciuita-
f tis, vel municipij, ſine dubio non eſt idem cum fiſco,[f] vt apparet ex l. j. ſ. de bo. vacan. ⁊ ex alia rubrica quam nos habemus j. de iu. Reipub. que differt ab iſta. Differt ergo fiſcus a republica vniuer-
13 ſali, vt ſpecies a ſuo genere. vt ſ. dixi. † Uidẽdum eſt ergo quid ſit fiſcus in ſpecie, dicit gl. quod fiſcus eſt imperialis, vel camera Imperij. Hoc ſcilicet, multipliciter põt intelligi, vel pro loco ipſo vbi eſt domus, que vocatur camera fiſci, ſicut appellatur ius locus in quo redditur, quod eſt falſum, quia eſt extra propoſitũ noſtrum, quia hic loquitur de acquiſitione bonorum fiẽda per fiſcum. Quare dicitur ipſe ⁊c. vt ff. de iuſt. ⁊ iur. l. pe. vel proprie loquẽdo appellatur imperialis camera, quicquid ad cõmodum pecuniarium Imperij pertinet, probatur in l. ſed ⁊ Celſus, in prin. ff. de contrahẽ. emp. ſicut menſa dicitur ipſa negotiatio magis, quam locus, vbi menſa tenetur, vt l. cum pater. §. menſe. ff. de leg. ij. ⁊ l. fi. de inſtito.
14 † Alia vero, que ad iuriſdictiones, ⁊ honores Imperij pertinẽt, ⁊ non ad commodum pecuniarium, ⁊ burſale, continentur nomine Reipub. ⁊ nõ fiſci, vt d. l. Celſus. in prin. ⁊ l. ij. §. hoc interdictũ. ff.
g ne quid in loco publico.[g] Ex † predictis probatur quod idem eſt
16 dicere, procurator fiſci, ⁊ procurator camere, ⁊ ita vtitur curia Ro.
17 † Quero nunquid camera fiſci ⁊ Imperatoris ſint idem. Gl. dicit quod non, licet eadem priuilegia habeant. Cõtra hoc videtur caſus in d. l. ij. §. hoc interdictũ, ibi, res enim. ff. ne quid in loco publico, ⁊ in l. bene a Zenone. C. de quadrien. preſc. Reſp. aut accipimus cameram Imperatoris, prout eſt Imperator, ⁊ ita loquuntur cõtraria. Aut prout eſt priuatus, ⁊ tunc differt camera Imperij, a camera ſua. Et ita loquitur hec gl. ⁊ ideo dicitur alius procura-
18 tor Ceſaris, ⁊ alius procurator fiſci, vt in hac glo. † Quero, vnde fiſcus dicitur. Gl. dicit quod dicitur quaſi fixus, id eſt, firmus, quia
h ſemper eſt diues, ⁊ ſoluendo[h]. Uel dic quod idem eſt quod ſaccus, quod declara, vt in gl. in l. in prouincijs, ſuper verbo, fiſcalis. j. de
19 nume. ⁊ actua. li. xij. † Quero, quid differt hic titulus a ti. de priui. fiſc. Dicit gl. quod hic tractatur de iure communi, ⁊ ſpeciali fiſci ibi de communi tantum. ⁊ in Summa Azo. dicitur idem. ſcilicet de ſpeciali tantum. Ita habent quidam hic in gl. quelibet lectura poſſet ſuſtineri recte intelligendo, tamen ex dictis glo. non poteſt haberi intelectus. Sciendum eſt ergo quod fiſcus habet quedam iura ſingularia, adeo quod alij habere non poſſunt, vt cum tractamus de procuratore fiſci, hoc eſt ſingulare in fiſco, quia

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN